

REPUBLIKA HRVATSKA
Trgovački sud u Zagrebu
Zagreb, Trg Johna Fitzgeralda Kennedyja 11

U I M E R E P U B L I K E H R V A T S K E

PRESUDA

Trgovački sud u Zagrebu, po sucu toga suda Ivi Buljan, kao sucu pojedincu, u parničnom predmetu tužitelja Druga fundacija SPV d.o.o. za posebne usluge, Zagreb, Lonjička ulica 2A, OIB: 25132169807, kojeg zastupa punomoćnica Melita Babić, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Župan, Babić & Antunović d.o.o., protiv tuženika Raiffeisenbank Austria d.d., Magazinska cesta 69, 10000, ZAGREB, OIB: 53056966535, kojeg zastupa punomoćnica Mateja Vidaković, odvjetnica u Odvjetničkom društvu Glamuzina & Grošeta d.o.o., radi utvrđenja ništetnosti i isplate iznosa od 821,03 eur, nakon zaključene glavne rasprave u prisutnosti punomoćnika stranaka 22. travnja 2026., na ročištu za objavu i uručenje presude 30. travnja 2026.

presudio je

I. Utvrđuje se ništetnom odredba članka 3. Ugovora o kreditu, broj ugovora: 218-50-5082964 od 23. rujna 2008., sklopljenog između tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora i IVANE OLETIĆ iz Čakovca, Franje Punčeca 6, OIB: 34458348523 kao korisnika kredita, koja nosi naziv „NAKNADA“, a koja glasi: „1.00 % (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita“.

II. Nalaže se tuženiku RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, da tužitelju DRUGA FUNDACIJA SPV d.o.o. za posebne usluge sa sjedištem u Zagrebu, Lonjička ulica 2A, OIB: 52132169807, na ime plaćene naknade iz članka 3. Ugovora o kreditu isplati iznos od 821,03 EUR s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2008. pa do isplate, a koje kamate se obračunavaju po stopi koja je od 1. siječnja 2008. propisana čl. 29. st. 2. Zakona o obveznim odnosima, odnosno koja je do 31. srpnja 2015. određena, za svako polugodište, uvećanjem eskontne stope Hrvatske narodne banke koja je vrijedila zadnjeg dana polugodišta koje je prethodilo tekućem polugodištu za pet postotnih poena, te nadalje, od 1. kolovoza 2015. do 31. prosinca 2022., po stopi koja se određuje, za svako polugodište, uvećanjem prosječne kamatne stope na stanja kredita odobrenih na razdoblje dulje od godine dana nefinancijskim trgovačkim društvima, izračunate za referentno razdoblje koje prethodi tekućem polugodištu za tri postotna poena, a od 1. siječnja 2023. pa do 29. prosinca 2023. po stopi koja se

određuje, za svako polugodište, uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotna poena, a od 30. prosinca 2023. pa do isplate po stopi koja se određuje, za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena sve u roku 15 (petnaest) dana.

III. Nalaže se tuženiku RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535, da tužitelju DRUGA FUNDACIJA SPV d.o.o. za posebne usluge sa sjedištem u Zagrebu, Lonjička ulica 2A, OIB: 52132169807 nadoknadi trošak ovog parničnog postupka u iznosu od 1.217,50 eur. zajedno s pripadajućom zateznom kamatom tekućom od 30. travnja 2026. do isplate po kamatnoj stopi koja se određuje za svako polugodište uvećanjem kamatne stope koju je Europska središnja banka primijenila na svoje posljednje glavne operacije refinanciranja koje je obavila prije prvog kalendarskog dana tekućeg polugodišta za tri postotnih poena sve u roku 15 (petnaest) dana.

Obrazloženje

1. Tužbeni navodi

1.1. Tužitelj je 10. svibnja 2024. podnio tužbu naslovnom sudu tužbu radi isplate iznosa od 821,03 eur. U historijatu tužbe navodi da su tuženik i Ivana Oletić korisnik kredita, 23. rujna 2008. sklopili Ugovor o kreditu broj 218-50-5082964 (u daljnjem tekstu; Ugovor o kreditu) kojim je odobren kredit u kunsjoj protuvrijednosti iznosa od 137.971,99 CHF (švicarski franak), obračunatom prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita s otplatom od 360 mjeseci.

1.2. Pojašnjava da je u članku 3. Ugovora o kreditu pod nazivom „NAKNADA“ predviđena je naknada u iznosu od 1.00 % koju korisnik kredita plaća od iznosa kredita, koja je jednokratna te se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita. Korisniku kredita je naplaćena ta naknada u iznosu od 821,03 eur. Navedeni ugovor je tipski pa stoga korisnik kredita u trenutku sklapanja ugovora nije imao mogućnost pregovaranja, nije mu predloženo značenje predujma te korisnik kredita nije imao utjecaj na sadržaj navedene odredbe, a sve to je posebno značajno jer je korisnik kredita potrošač.

1.3. Uz to, plaćanje predmetne naknade iz članka 3. *Ugovora o kreditu* u visini od 821,03 eur uzrokuje očitu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu korisnika kredita kao potrošača budući da je tuženik, nakon terećenja po osnovi predmetne naknade za obradu kredita, korisniku kredita obračunavao i zaračunavao kamatu na cjelokupan iznos kredita, iako je istom faktički isplatio drugi, manji iznos kredita, a koji iznos je umanjnjen za 821,03 eur od iznosa kredita. Osim toga, korisnik kredita je, u smislu odredbe članka 3. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“, broj 79/07., 125/07., 79/09., 89/09., 75/09., 133/09., 78/12., 56/13., 41/14., dalje u tekstu: ZZP/07) koji je bio na snazi u vrijeme zaključenja *Ugovora o kreditu*, potrošač odnosno fizička osoba koja sklapa pravni posao i djeluje na tržištu izvan svoje trgovačke, poslovne, obrtničke ili profesionalne djelatnosti, već u stambenu svrhu kako to i proizlazi iz članka 6. *Ugovora o kreditu* s nazivom „NAMJENA“.

1.4. U tom smislu, korisnik kredita nije imao pravnih znanja koja bi mu bila potrebna da bi mu odredba o naknadi za obradu bila jasna i lako razumljiva, za razliku od tuženika koji je sklapanju predmetnog ugovora pristupio u okviru svoje djelatnosti. Korisnik kredita je kao fizička osoba koja je *Ugovor o kreditu* sklapala i kao potrošač, a u odnosu na tuženika kao banku koji postupa u okviru svoje profesionalne djelatnosti, nesporno bio u podređenom, slabijem položaju, kako u pogledu pregovaračke moći, tako i zbog činjenice da ne posjeduje pravna ili financijska znanja potrebna za razumijevanje navedene odredbe *Ugovora o kreditu*.

1.5. Tuženik je izravno postupio protivno načelu ravnopravnosti sudionika u obveznom odnosu i protivno načelu savjesnosti i poštenja. Tužitelj nadalje pojašnjava da je odredbom članka 3. st. 1. Direktive 93/13/EEZ od 5. travnja 1993. (dalje u tekstu: Direktiva) propisano da se ugovorna odredba o kojoj se nisu vodili pojedinačni pregovori smatra nepoštenom ako je u suprotnosti s uvjetom o dobroj vjeri, na štetu potrošača prouzročila znatniju neravnotežu u pravima i obvezama stranaka proizašlima iz ugovora.

1.6. Tužitelj ističe da je Ugovor o kreditu sklopljen na način da je tuženik koristio nepoštenu poslovnu praksu i kao jača ugovorna strana, doveo u neravnotežan položaj u kojem tuženik nije mogao utjecati na sadržaj unaprijed formuliranog ugovora. Prema odredbi članka 5. Direktive u slučaju ugovora u kojem se potrošaču sve ili određene odredbe nude u pisanom obliku, te odredbe moraju biti sročene jasno i razumljivo, dok je kod predmetnog *Ugovora o kreditu* nejasno koji su parametri uopće korišteni prilikom izračuna naknade za obradu te na osnovu kakvih i kako nastalih troškova navedena naknada iznosi upravo 821,03 eur. Pritom tuženik u *Ugovoru o kreditu* samo paušalno navodi da se korisnik kredita obvezuje platiti naknadu, ne spominjući što točno ista obuhvaća, a što korisniku kredita kao potrošaču, definitivno nije trebalo biti jasno niti poznato.

1.7. Zaključno ističe da je Sud Europske unije u svojim presudama C-84/19 i C-224/19 potvrdio da je nepošteno bez pregovaranja s potrošačem tipskim ugovorom ugovarati na početku kredita ulazne troškove obrade za koje ne postoji nikakvo obrazloženje na temelju čega su nastali, koji su netransparentni, i konačno, koji su neproporcionalni. Slijedom svega navedenog, obzirom da se o navedenoj odredbi *Ugovora o kreditu*, a sadržanoj u samom *Ugovoru o kreditu* koji je već prethodno bio pripremljen od strane tuženika, po prirodi stvari nije moglo pojedinačno pregovarati znači da je ista odredba ništetna. Usto,

1.8. Tužitelj dalje navodi da su korisnik kredita kao ustupitelj i tužitelj kao primatelj sklopili Ugovor o ustupu tražbine, kojim ugovorom je utvrđeno kako je korisnik kredita s tuženikom sklopio *Ugovor o kreditu* dok je člankom 2. istog Ugovora o ustupu tražbine izričito ugovoreno kako korisnik kredita kao Ustupitelj sklapanjem ugovora svoju tražbinu prema tuženiku s naslova povrata preplaćenih iznosa s naslova valute, kamate i svih plaćenih naknada na temelju *Ugovora o kreditu* zajedno sa svim sporednim pravima prenosi na tužitelja kao primatelja, dok tužitelj kao primatelj u cijelosti prima prenesenu tražbinu. Tužitelj, kao novi vjerovnik u odnosu na tuženika, ističe kako je o prijenosu opisanih tražbina i prava s korisnika kredita u korist tužitelja, tužitelj obavijestio tuženika pisanim putem.

1.9. Kao dokaz za iznesene navode prilaže spisu predmeta; pisani iskaz korisnika kredita, Ugovor o kreditu, broj ugovora: 218-50-5082964, zahtjev korisnika kredita za

dostavu potvrda o uplatama ulazno / izlaznih naknada od 9.2.2024., potvrdu tuženika o uplati naknade za obradu od 19.02.2024., dodatak broj kov-01/2016 ugovoru o kreditu br. 218-50-5082964 od 2.3.2016., otplatne planove po kreditu broj 218-50-5082964, prijepis knjigovodstvene kartice za razdoblje od 30.09.2008.. do 22.02.2022. te sudsku praksu koja se odnosi na analognu pravnu situaciju (list 8-78 spisa).

2. Odgovor na tužbu

2.1. Tuženik ističe prigovor nedostatka aktivne legitimacije. Smatra da u skladu s odredbom članka 80. ZOO-a vjerovnik ne može na treću osobu prenijeti tražbinu koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugog. U konkretnom se slučaju radi o (eventualnoj) tražbini koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na treću osobu.

2.2. Navodi da je Iznos sporne naknade točno je i jasno određen u članku 3. ugovora o kreditu. Navedena ugovorna odredba je jasna, lako uočljiva i razumljiva zbog čega nije dopušteno ispitivati njezinu poštenost sukladno odredbama ZZP-a. Osim toga, obveza korisnika kredita koja iz te odredbe proizlazi je određena. Tuženik smatra da je svaki prosječni potrošač sposoban izračunati i razumjeti postotak od određenog iznosa i utvrditi iznos svoje obveze. Korisnik kredita je iz ugovorne odredbe o obvezi plaćanja naknade koja iznosi određeni postotak od iznosa kredita mogao shvatiti financijske obveze koje za njega proizlaze i procijeniti je li za njega takva odredba prihvatljiva. Osim što je predmetna naknada izričito navedena u samom ugovoru o kreditu, naznačena je i u tužnikovim promotivnim uvjetima temeljem kojih je korisnik kredita birao između ponuđenih mu kredita. Isto tako, plaćanje jednokratne nagrade za korištenje kredita propisano je tužnikovim općim aktima čija je primjena ugovorena u čl. 9. ugovora o kreditu, a korisnik kredita je potpisom ugovora izjavio da je s istima upoznat i pristao na njihovu primjenu.

2.3. Dakle, neosnovani su navodi tužitelja da bi tuženik morao u samom ugovoru o kreditu navesti na što se odnosi navedena naknada za odobrenje kredita i koje troškove tuženik istim pokriva. Sukladno zahtjevima zaštite potrošača za valjanost iste odredbe potrebno je da potrošač mora shvatiti (financijsku) obvezu koja za njega iz te odredbe proizlazi, što je korisnik kredita svakako mogao utvrditi iz sadržaja ugovora o kreditu. Tuženik u tom smislu dostavlja presudu Županijskog suda u Puli, posl.br. GŽ-311/18 od 3.9.2018. kojom je zauzet stav da određivanje naknade za prijevremenu otplatu kredita nije ništetno ako je takva naknada određena, odnosno određiva, a što se analogno može primijeniti i na naknadu za obradu kredita. Tuženik ukazuje i na odredbu članka 326. Zakona o obveznim odnosima, sukladno kojoj se ništetnost ne može isticati ako je uzrok ništetnosti bila zabrana manjeg značenja, a ugovor je ispunjen u cijelosti.

2.4. Tuženik u tom smislu dostavlja odluku Vrhovnog suda RH, posl.br. GŽ-4/2017-2 od 21.3.2017. kojom je zauzet stav da se radi o zabrani manjeg značaja ako ugovorom nije povrijeđen javni interes nego interes jedne od stranaka ugovora. Tuženik ističe prigovor zastare. Tuženik ne prigovara visini tužbenog zahtjeva, ali prigovara osnovanosti tužbenog zahtjeva u cijelosti kao i da bi tuženik bio nesavjesni stjecatelj u smislu. Naime, sve i da je predmetni ugovor djelomično ništetan, što tuženik osporava, tuženik se ne može smatrati nesavjesnim stjecateljem.

2.5. Tuženik osobito ukazuje na činjenicu da je tužba podnesena 17 godina nakon naplate sporne naknade i da se tuženik ne može smatrati nepoštenim stjecateljem za cjelokupno razdoblje neovisno o tome kada je tužitelj podnio tužbu. Slijedom svega navedenog, tuženik predlaže da naslovni sud tužbene zahtjeve odbije kao neosnovane te da naloži tužitelju da tuženiku naknadi prouzročeni parnični trošak uvećan za zakonsku zateznu kamatu za trošak tekuću od dana donošenja prvostupanjske presude do isplate. Spisu privija: promotivne uvjete odobravanja RBA Flexi stambenih kredita te sudsku praksu koja se vezuje uz analognu pravnu situaciju (list 86-98 spisa)

3. Dokazni postupak

3.1. Podneskom od 26. srpnja 2024. tužitelj se očitovao na navode tuženika iz odgovora na tužbu. Posebno ukazuje na odredbu članka 1021. ZOO-a kojim je propisano da se ugovorom o kreditu banka obvezuje korisniku kredita staviti na raspolaganje određeni iznos novčanih sredstava, a korisnik se obvezuje banci plaćati ugovorene kamate i iskorišteni iznos novca vratiti u vrijeme i na način kako je ugovoreno. Naime, iz navedene odredbe je definirano što je tuženik ovlašten naplatiti temeljem ugovora o kreditu od korisnika kredita, a to su glavnica i ugovorene kamate, iz čega je razvidno da tuženik nije imao zakonsko uporište od korisnika kredita naplatiti naknadu za troškove obrade (dalje u tekstu: ulazna naknada), a tim isto evidentno je i da je tuženik u predmetne ugovore o kreditu uvrstio odredbu koja je suprotna članku 1021. ZOO-a odnosno prisilnim propisima Republike Hrvatske, čineći navedenu odredbu ništetnom.

3.2. Naznačuje kao vrijednost predmeta spora iznos od 2.148,26 eur i to u odnosu na toč. I. tužbenog zahtjeva iznos od 1.327,23 EUR (obzirom da se istom traži utvrđenje ništetnom odredbe ugovora o kreditu pa samo za navedeni dio tužbenog zahtjeva prema odredbi članka 19. Zakona o sudskim pristojbama vrijednost iznosi 1.327,23 eur , a u odnosu na toč. II. tužbenog zahtjeva iznos od 821,03 eur.

3.3. Sama činjenica da je trošak ulazne naknade određen u postotku od odobrenog iznosa kredita, znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, dok isto govori i u prilog tome da ugovorenom ulaznom naknadom nisu „pokriveni” stvarni troškovi koje je tuženik imao pri obradi svakog pojedinog zahtjevai odobravanju kredita. Uz to, obrada i odobravanje kredita neminovno je u opisu radnog mjesta zaposlenika banke koji sudjeluju u istom, a za koji rad djelatnik banke nije plaćen prema ostvarenom broju obrađenih ili odobrenih kredita.

3.4. U postupku izvođenja dokaza sud je u skladu s odredbom članka 220. Zakona o parničnom postupku („Narodne novine“, broj: 53/91., 91/92., 58/93., 112/99., 88/01., 117/03., 88/05., 02/07., 84/08., 96/08., 123/08., 57/11., 148/11., 25/13., 89/14., 70/19., 80/22., 114/22., 155/23. i 146/25.; dalje: ZPP) dokazivanjem po predloženim dokazima obuhvatio sve činjenice važne za donošenje odluke te je tako izveo dokaze uvidom (ocjenom) isprava koje su priložene u sudski spis te pisani iskaz korisnika kredita (30-32spisa).

3.5. Odbijen je dokaz tužitelja za saslušanjem svjedoka Ivana Oletića. Nakon tako provedenog postupka, sud je ocijenio da je tužbeni zahtjev u cijelosti osnovan.

4. Predmet spora i odlučne činjenice

4.1. Predmet spora je utvrđenje ništetnim odredbe članka 3. Ugovora o kreditu, broj ugovora: 218-50-5082964 od 23. rujna 2008., sklopljenog između tuženika RAIFFEISENBANK AUSTRIA d.d. sa sjedištem u Zagrebu, Magazinska cesta 69, OIB: 53056966535 kao kreditora i IVANE OLETIĆ iz Čakovca, Franje Punčeca 6, OIB: 34458348523 kao korisnika kredita, koja nosi naziv „NAKNADA“, a koja glasi:

„1.00 % (jedan posto) od iznosa kredita, jednokratna, naplaćuje se prilikom prvog korištenja kredita“te isplata iznosa od 821,03 eur s pripadajućim zateznim kamatama tekućim od 30. rujna 2008. pa do isplate.“

4.2. Među strankama nije sporna visina tužbenog zahtjeva te nije sporno:

- da su tuženik i Ivana Oletić korisnik kredita, 23. rujna 2008. sklopili Ugovor o kreditu broj 218-50-5082964 (u daljnjem tekstu; Ugovor o kreditu) kojim je odobren kredit u kunskoj protuvrijednosti iznosa od 137.971,99 CHF (švicarski franak), obračunatom prema srednjem tečaju tuženika na dan korištenja kredita s otplatom od 360 mjeseci
- da su stranke bez pojedinačnog pregovaranja u članku 3. Ugovora o kreditu pod nazivom „NAKNADA“ predvidjele naknadu u iznosu od 1.00 % koju korisnik kredita plaća od iznosa kredita, koja je jednokratna te se naplaćuje prilikom prvog korištenja kredita
- da je korisniku kredita je naplaćena ta naknada u iznosu od 821,03 eur

4.3. Nije sporno ni to da su tužitelj i korisnik kredita sklopili Ugovor o ustupu tražbine, kojim je tužitelju ustupljena tražbina prema tuženiku po osnovi ništetnih odredbi predmetnog kredita kao i sve ostale ustupiteljeve tražbine koje bi proizlazile iz predmetnog ugovora o kreditu (čl. 2. Ugovora) kao što nisu sporni ni drugi faktografski navodi iz historijata tužbe.

4.4. Tuženik ističe prigovor zastare utuženog potraživanja, osporava aktivnu legitimaciju tužitelja u ovom sporu, osnovu tužbenog zahtjeva i tijekom zateznih kamata na iznos glavnice.

5. O zastari utuženog potraživanja

5.1. Pravno shvaćanje ovog suda jest da se u predmetnoj pravnoj stvari ima primijeniti opći zastarni rok od 5 (pet) godina koji se primjenjuje ako zakonom nije određen neki drugi rok zastare, a što ovdje jest slučaj (čl. 225. ZOO-a). Prema odredbi članka 214. stavak 2. Zakona o obveznim odnosima („Narodne novine“ broj: 35/05, 41/08, 125/11, 78/15, 29/18, 126/11, 114/22 i 156/22; dalje: ZOO) zastara nastupa kad protekne zakonom određeno vrijeme u kojem je vjerovnik mogao zahtijevati ispunjenje obveze, a prema odredbi članka 215. stavak 1. ZOO-a zastara počinje teći prvog dana od kad je vjerovnik imao pravo zahtijevati ispunjenje obveze.

5.2. Sagledavajući činjenična i pravna pitanja ovog spora, a pri tom ne ulazeći na ovom mjestu u opširnije elaboriranje merituma, sud utvrđuje da je istaknuti prigovor zastare neosnovan. Naime Vrhovni sud Republike Hrvatske je na sjednici Građanskog odjela Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj Su-IV-47/2020 održanoj 30. siječnja 2020. za pravne situacije restitucijskog zahtjeva kod ništetnog ugovora zauzeo pravno shvaćanje da zastarni rok u slučaju restitucijskog zahtjeva prema kojem su ugovorne stranke dužne vratiti jedna drugoj sve ono što su primile na temelju ništetnog ugovora

kao posljedice utvrđenja ništetnosti ugovora počinje teći od dana pravomoćnosti sudske odluke kojom je utvrđena ili na drugi način ustanovljena ništetnost ugovora.

5.3. Dakle iz navedenog pravnog stava Vrhovnog suda RH proizlazi da zastara restitucijskog zahtjeva još nije niti počela teći, nego će početi teći tek pravomoćnošću ove presude u kojoj je odlučeno o ništetnosti predmetne odredbe članka 3. Ugovora o kreditu, broj ugovora:218-50-5082964 od 23. rujna 2008.

6. Prigovor nedostatka aktivne legitimacije

6.1. U odnosu na istaknuti prigovor nedostatka aktivne legitimacije, sud navodi da je odredbom članka 80. ZOO-a propisano da vjerovnik može ugovorom sklopljenim s trećim prenijeti na ovoga svoju tražbinu, osim one čiji je prijenos zabranjen zakonom ili koja je strogo osobne naravi ili koja se po svojoj naravi protivi prenošenju na drugoga. Na temelju odredbe članka 84. stavka 1. ZOO-a, primatelj ima prema dužniku ista prava koja je ustupitelj imao prema dužniku do ustupanja.

6.2. To znači da se identitet tražbine ne mijenja promjenom subjekata, pa su tako sva prava koja je za naplatu predmetne tražbine imao ustupitelj (ovdje korisnik kredita), prešle na tužitelja kao primatelja tražbine. Zbog toga, sud utvrđuje da predmetna tražbina korisnika kredita iz ugovora o kreditu nije promijenila svoje svojstvo zbog ustupa tražbine trećoj osobi koja nije potrošač.

6.3. Uvidom u čl. 2. Ugovora o ustupu tražbine (list 25 spisa) sud utvrđuje da su ugovorne strane ugovorile da se ustupa novčana tražbina koja je određiva jer ugovor o ustupu sadržava konkretne podatke o vjerovniku, dužniku i pravnom temelju tražbine koja je predmet ustupa.

6.4. Dakle, u konkretnom slučaju, radi se o ustupu novčane tražbine, koja suprotno navodima tuženika, nije strogo osobne naravi, neovisno o svojstvu ustupitelja kao potrošača, te se narav samog prijenosa ne protivi prenošenju na drugu osobu u smislu odredbe čl. 80. st. 1. ZOO-a jer nije riječ o primjerice nezapljenjivoj tražbini, naknadi nematerijalne štete i slično.

6.5. Odredbom članka 96. stavka 1. ZZP koji je bio na snazi u vrijeme sklapanja predmetnog ugovora o kreditu, propisano je da se ugovorna odredba o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo smatra nepoštenom ako, suprotno načelu savjesnosti i poštenja, uzrokuje znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača.

6.6. Stavkom 2. istog članka propisano je da se smatra da se o pojedinoj ugovornoj odredbi nije pojedinačno pregovaralo ako je ta odredba bila unaprijed formulirana od strane trgovca te zbog toga potrošač nije imao utjecaja na njezin sadržaj, posebno ako se radi o odredbi unaprijed formuliranoga standardnog ugovora trgovca. Zaključno, iz odredbe članka 102. st. 1. ZZP-a proizlazi da je nepoštena ugovorna odredba ništava.

6.7. Imajući u vidu izneseno, sud zaključuje da ugovor o u ustupu tražbine (cesiji) u konkretnom slučaju predstavlja samo modus prijenosa tražbine sa korisnika kredita, kao potrošača, na ovdje tužitelja.

7. Materijalno pravo

7.1 Valja istaknuti da na ništetnost sud pazi po službenoj dužnosti i na nju se može pozivati svaka zainteresirana osoba (čl. 327. st. 1. ZOO-a).

7.2. Kako je odredbom članka 3. Ugovora o kreditu, ugovoreno da je korisnik kredita dužan platiti jednokratnu naknadu u iznosu od 1,00 % koju korisnik plaća od iznosa kredita, a koji Ugovor o kreditu je dobio na čitanje i prije samog potpisivanja te uzimajući u obzir da je naknada određena člankom 3. Ugovora o kreditu u kojem iznosu je i plaćena, to navedena odredba predstavlja činidbu koja je određena odnosno odredbu koja je jasno i razumljivo sastavljena jer omogućuje korisniku kredita da u trenutku sklapanja ugovora ocijeni visinu te naknade a time i ekonomske učinke ugovaranja takve odredbe.

7.3. Rješenjem Vrhovnog suda broj Revd 79712023-2. dopuštena je revizija u odnosu na pravno pitanje:

"Može li sud ocjenu o tome da je odredba potrošača kod ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe dl. 81. st. 1. Zakona o zaštiti potrošača („Narodne novine“ br. 96/03.), temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita ili bi sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, bio dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti kao Sto su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe, sve u smislu odredbi dl. 81. st. 1. ZZP u svezi odredbi tl. 83. i 85. ZZP?"

7.4. Vrhovni sud Republike Hrvatske u svojoj odluci obrazložio je da je sud u pojedinačnom postupku u kojemu potrošač zahtijeva restituciju zbog nepošteno ugovorenih i posljedično ništetnih ugovornih odredbi, dužan utvrđivati pretpostavke nepoštenosti tih ugovornih odredbi, pa tako i u smislu ako je tuženik predložio dokaze na okolnost da se s tužiteljem pojedinačno pregovaralo u svezi razjašnjenja svih okolnosti predmetnog ugovora o kreditu. U predmetnom slučaju tuženik nije predlagao provođenje dokaza na utvrđivanje te odlučne činjenice koja bi mu potencijalno pomogla u dokazivanju iznijetih tvrdnji pa sud utvrđuje da se s potrošačem nije pojedinačno pregovaralo o predmetnoj sporno odredbi.

7.5. Vrhovni sud je na postavljeno pitanje odgovorio:

"Sud ocjenu o tome da je odredba potrošačkog ugovora, kojom se ugovara naknada za obradu kredita, uzrokovala suprotno načelu savjesnosti i poštenja znatnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača (test nepoštenosti), u smislu odredbe 61. 81. st. 1. ZZP ne može temeljiti isključivo na tome da se radi o odredbi o kojoj se nije pojedinačno pregovaralo i da trgovac nije dokazao stvarne troškove koje je imao prilikom obrade kredita već je sud prilikom provođenja testa nepoštenosti, dužan uzeti u obzir je li odredba jasna i lako razumljiva te lako uočljiva (zahtjev transparentnosti) te druge okolnosti kao Sto su narav robe ili usluge koji predstavljaju predmet ugovora, sve okolnosti prije i prilikom sklapanja ugovora te ostale ugovorne odredbe, sve u smislu odredbi dl. 81. st. 1. ZZP u svezi odredbi čl. 83. i 85. ZZP."

7.6. Iz navedenog proizlazi da je na tuženiku bio teret dokazivanja da je s tužiteljem pojedinačno pregovarao o naknadi za obradu kredita i visini te naknade što tuženik u postupku nije dokazao, a što je bio dužan u skladu s pravilima o teretu dokazivanja. Nadalje iz predmetne odredbe Ugovora o kreditu proizlazi da se radi o standardnoj stipulaciji ugovora koja je prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača, a to znači da je nepoštena odredba članka 3. Ugovora o kreditu posljedično ništetna.

7.7. Isto tako, Direktivom 93/13 EEZ od 5. travnja 1993. određeno je da zaštita potrošača od nepoštenih ugovornih odredbi ukazuje na podređen položaj potrošača jer nemaju mogućnost pregovaranja o općim uvjetima poslovanja banke, a prema presudi Europskog suda pravde od 30. travnja 2014. u predmetu broj C 26/13 navodi se da članak 4. stavak 2. Direktive 93/13 (koji iz testa poštenosti isključuje odredbe koje definiraju glavni predmet ugovora i adekvatnost cijene, pod uvjetom da su izražene jasnim i razumljivim jezikom) treba tumačiti na način da ugovorna odredba potrošaču ne mora biti samo gramatički razumljiva.

7.8. Naime, potrošaču je trebalo na temelju jasnih i razumljivih kriterija objasniti odredbu ugovora kako bi mogao predvidjeti posljedice koje iz toga ugovora proizlazi, a što podrazumijeva i predmetnu odredbu ugovora o kojoj tužitelj nije bio u poziciji pregovarati. Pri tome sama naknada, određena je u postotku od odobrenog iznosa kredita, što znači da korisnici kredita kojima je odobren veći iznos kredita plaćaju višu naknadu, a što govori u prilog tome da tako ugovornom naknadom za obradu zahtjeva i odobravanje kredita nisu „pokriveni“ stvarni troškovi banke.

7.9. Sud je utvrdio da je naknada za obradu, koju je korisnik kredita platio 29. rujna 2008. u iznosu od 821,03 eur prouzročila značajnu neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu potrošača odnosno korisnika kredita, a iz kojg razloga je, prema članku 102. stavku 1. ZZP/07, sve u smislu odredbe članka 96. st. 1. i 2. ZZP/07, riječ o nepoštenoj ugovornoj odredbi. Ističe se da Ugovor o kreditu ne sadrži konkretan opis troškova niti usluga koji se plaćanjem sporne naknade naplaćuju u vrijeme sklapanja ugovora, pa je prema tome ta odredba izvan svake sumnje nepoštena jer se ni u kom slučaju ne može naplatiti usluga koja nije isporučena (ovdje se ne zna niti o kojoj se usluzi radi).

7.10. Odredbom članka 323. ZOO propisano je da je u slučaju ništetnosti ugovora svaka ugovorna strana dužna vratiti drugoj sve ono što je primila na temelju takva ugovora, a ako to nije moguće, ili ako se narav onog što je ispunjeno protivi vraćanju, ima se dati odgovarajuća naknada u novcu, prema cijenama u vrijeme donošenja sudske odluke, ako zakon što drugo ne određuje. U konkretnom slučaju, tuženik je na temelju ništetne ugovorne odredbe ostvario korist u vidu naplaćivanja jednokratne naknade u iznosu od 821,03 EUR.

7.11. Tijek zatezne kamate, u predmetnom slučaju prosuđuje se u skladu s odredbom članka 1115. ZOO. Naime, kako je utvrđeno da je tuženik povrijedio interese i prava potrošača, budući da je u potrošačkom ugovoru o kreditu koristio nepoštenu ugovornu odredbu kojom je ugovorena jednokratna naknada u visini od 1,00% od iznosa kredita, o kojoj ugovornoj odredbi se nije pojedinačno pregovaralo, a uzrokovala je znatnu

neravnotežu u pravima i obvezama ugovornih strana na štetu tužitelja potrošača, to je ta ugovorna odredba nepoštena, a time i ništetna.

7.12. Prema stavu ovog suda tuženik je dakle odgovoran za ugovaranje ništetne ugovorne odredbe, jer je istu nametnuo potrošaču, bez mogućnosti pregovaranja, pa je time nepošten stjecatelj, zbog čega prema odredbi članka 1115. ZOO tužitelj ima pravo zahtijevati zateznu kamatu tekuću od dana plaćanja te naknade pa do isplate. Izraženi stav ovog suda u skladu je s ustaljenom sudskom praksom.

8. Troškovi postupka

8.1. Odluka o parničnom trošku temelji se na članku 154. st. 1. u svezi s člankom 155. te člankom 164. st. 2. ZPP-a. Budući da je tužitelj u cijelosti uspio u sporu, valjalo mu je dosuditi parnični trošak. Visina naknade troškova za rad odvjetnika odmjerena na temelju Tarife o nagradama i naknadi troškova za rad odvjetnika 138/23.; dalje: Tarifa), Zakona o sudskim pristojbama ("Narodne novine" broj 118/18. i 51/23; dalje: ZSP) te Uredbe o tarifi sudskih pristojbi ("Narodne novine" broj 37/23., dalje: Uredba o tarifi).

8.2. Vrijednost boda iznosi 2 eur, a za svaku radnju tužitelj s obzirom na vrijednost predmeta spora (821,03 eur) ima pravo na 75 bodova.. Sud ne prihvaća naknadno naznačeni vrijednost predmeta spora u iznosu od 2.148,26 eur jer ta visina ne proizlazi iz tužbenog zahtjeva.

8.3. Tužitelju su kao potrebni priznati troškovi zastupanja po odvjetniku, primjenjujući pritom Tbr. 48.3. Tarife, i to; za sastav tužbe iznos od 150,00 eur (Tbr. 7.1. Tarife), sastav obrazloženog podneska od 22.11.2034. u iznosu od 150,00 eur (Tbr. 8.1. Tarife), sastav žalbe u iznosu od 187,50 eur (Tbr. 10. t. 1. Tarife) zastupanja na ročištu od 20.4.2026. i 20.4.2026. u iznosu od 150,00 eur te troška ročišta za objavu u iznosu od 75,00 eur, uvećano za PDV 25 %. što zajedno iznosi 1.078,13 eur. Tužitelju pripada i trošak sudske pristojbe na tužbu u iznosu od 19,91 eur, pristojbe na žalbu u iznosu od 79,64 eur i pristojbe na presudu u iznosu od 39,82 eur što uz naprijed dosuđeni trošak, iznosi dosuđenih 1.217,50 eur.

8.4. Na priznate troškove parničnog postupka, tužitelj ima pravo na zatezne kamate prema odredbi čl. 29. st. 1. ZOO-a, po stopi propisanoj odredbom čl. 29. st. 2. ZOO-a za ostale odnose, i to od 30. travnja 2026. kao dana donošenja presude pa do isplate (čl. 151. st. 3. ZPP-a)

9. Slijedom navedenog, valjalo je presuditi kao u izreci.

Zagreb, 30. travnja 2026.

S U D A C
Iva Buljan

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove presude i rješenja nezadovoljna stranka može podnijeti žalbu u roku od 15 (petnaest) dana od dana objave ove presude. Žalba se podnosi ovome sudu pisano u 3 (tri) primjerka, a o žalbi odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

Broj zapisa: **9-30887-63050**

Kontrolni broj: **0423d-9f3b8-5b88a**

Ovaj dokument je u digitalnom obliku elektronički potpisan sljedećim certifikatom:

CN=IVA BULJAN, L=ZAGREB, O=TRGOVAČKI SUD U ZAGREBU, C=HR

Vjerodostojnost dokumenta možete provjeriti na sljedećoj web adresi:

<https://e-komunikacija.pravosudje.hr/provjera-vjerodostojnosti>

unosom gore navedenog broja zapisa i kontrolnog broja dokumenta.

Provjeru možete napraviti i skeniranjem QR koda. Sustav će u oba slučaja prikazati izvornik ovog dokumenta.

Ukoliko je ovaj dokument identičan prikazanom izvorniku u digitalnom obliku, **Trgovački sud u Zagrebu** potvrđuje vjerodostojnost dokumenta.